

ความรู้ทางการเงิน
กล่องสีชมพู
(ระดับประถมศึกษา)

โครงการ 3-Color Box
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จังหวัดขอนแก่น

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
- ความรู้เรื่องเงินที่ควรปลูกฝังลูกตั้งแต่วัยเด็ก	1-2
- สอนลูกใช้เงิน	3-8
- การออมเงินที่เหมาะสมสำหรับน้องๆ วัยเรียน ระดับประถม	9-11
- เคล็ดลับง่ายๆ สอนลูกรักให้เป็นนักออม	12-15
- 8เทคนิคสอนลูกให้ใช้เงินเป็น	15-21

ความรู้เรื่องเงินที่ควรปลูกฝังลูกตั้งแต่วัยเด็ก

ลูกๆ ควรได้รับการปลูกฝังนิสัยที่ดีตั้งแต่เด็กเพื่อจะได้เป็นพื้นฐานนิสัยสำหรับพวกเขาเมื่อโตขึ้น
 สิ่งเหล่านี้ เราสามารถเริ่มสอนลูกได้แม้แต่ในเด็กเล็ก ถึงแม้ว่ารูปแบบและเนื้อหาในการสอน
 อาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ได้ของเด็กแต่ละช่วงวัย วันนี้ เรามาดูกัน
 ว่า เราควรจะปลูกฝังเรื่องการเงินให้ลูกน้อยของเราในเรื่องใดบ้างที่มาของเงิน

สอนลูกให้เข้าใจว่าเงินมีที่มาอย่างไร พ่อแม่หาเงินมาได้ได้อย่างไร เราอาจจะพาเด็กๆ ไปดูการ
 ทำงาน หรือเล่าให้ลูกฟังว่า งานของพ่อแม่คืออะไร งานของพ่อแม่มีประโยชน์ต่อผู้อื่นอย่างไร
 พ่อแม่อาจจะเพิ่มเติมเรื่องของการหารายได้ด้วยตัวเอง โดยการเสนองานพิเศษนอกเหนือจาก
 หน้าที่ความรับผิดชอบประจำ เพื่อแลกกับเงินรางวัลค่าจ้าง เช่น ช่วยคุณพ่อล้างรถ หรือช่วยคุณ
 แม่ทำขนมไปขายคุณค่าของเงิน และการออม

เมื่อลูกเข้าใจถึงที่มาของเงิน และความพยายามที่ต้องใช้ในการหาเงินแล้ว พ่อแม่ควรสอนให้ลูก
 รู้จักว่าเงินมีคุณค่าอย่างไร เราสามารถนำเงินไปใช้ทำอะไรประโยชน์อะไรได้บ้าง และทำไมเราจึง

ต้องออมเงิน พ่อแม่สามารถสอนลูกให้ตั้งเป้าหมายในการออมเงิน เช่น การออมเงินเพื่อไว้ใช้ซื้อของที่อยากได้ สอนให้รู้จักการออมที่นานขึ้น เพื่อสิ่งของที่ใหญ่ขึ้น เช่น ถ้าลูกแบ่งเงินจากค่าขนมไว้วันละ 5 บาท ออมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ลูกจะใช้เงินจำนวนนี้ไปซื้อสมูทตี้ได้ 1 เล่ม หรือหากลูกเก็บเงินไว้นานขึ้นไปเป็น 1 เดือน ลูกจะมีเงินไปซื้อลูกบอลได้ 1 ลูก

อย่าลืมสอนให้ลูกรู้จักดูแลข้าวของ และเก็บเงินในที่ปลอดภัย เราอาจเปิดบัญชีธนาคารให้ลูก เพื่อให้เป็นสมุดเงินออมจากเงินที่เก็บในกระปุก พร้อมทั้งอธิบายให้ลูกเข้าใจว่าการเปิดบัญชีธนาคารนั้นมีข้อดีทั้งในด้านความปลอดภัย และยังมีข้อดีจากการลงทุนที่ได้ผลกำไรเป็นดอกเบี้ยอีกด้วย

การบริหารเงิน

พ่อแม่อาจให้ค่าขนมลูกๆ เป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนเพื่อให้ลูกได้ฝึกจัดการค่าใช้จ่ายด้วยตัวเอง เด็กๆ จะได้เรียนรู้ว่า พวกเขาจะแบ่งเงินไว้ใช้ต่อวันอย่างไรเพื่อให้มีเงินใช้จนถึงสิ้นเดือน เด็กๆ วัยประถมสามารถทำบัญชีรายรับ รายจ่ายได้ ช่วงแรกๆ พ่อแม่อาจเริ่มจากการพูดคุยกับลูก โดยให้ลูกกลับมาเล่าว่าวันนี้เรียนอะไรที่โรงเรียน ใช้เงินค่าขนมไปซื้ออะไรบ้าง เราสามารถถือโอกาสสอนลูกไปด้วยว่าสิ่งไหนควรซื้อ หรือไม่ควรซื้อ ขนมแบบไหนมีประโยชน์ แบบไหนไม่มีประโยชน์ นับเป็นโอกาสที่เราจะสังเกตความชอบ และความคิดของลูกไปด้วย

การใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับสถานภาพทางการเงิน

ข้อนี้ พ่อแม่มีส่วนสำคัญมาก เพราะพ่อแม่คือตัวอย่างของลูก ไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีพประจำวัน การเลือกร้านรับประทาน การซื้อของใช้ การใช้เวลาในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ช่วงเวลาการซื้อของเข้าบ้านนับเป็นโอกาสที่ดีในการสอนลูก ให้นำหนักกับความจำเป็นมากกว่าเพียงแค่ความรู้สึกลอยๆ ได้ พ่อแม่ควรอธิบายหลักการซื้อของที่มีคุณภาพ เช่น เล่าให้ลูกฟังว่าทำไมเราถึงเลือกซื้อของชิ้นนี้ แทนที่จะซื้อของอีกชิ้นหนึ่ง การตรวจสอบวันหมดอายุของสินค้าก่อนซื้อทุกครั้ง อาหารสดควรซื้อแต่ในปริมาณที่พอดี การซื้อผักผลไม้ตามฤดูกาลทำให้ได้เราของที่ดี และ

ราคาถูก การซื้อของเป็นแพ็คเกจจะถูกลงกว่าการซื้อแยกเป็นชิ้นสำหรับสินค้าที่เราจำเป็นต้องใช้และเก็บไว้ได้นาน เช่น สบู่ ยาสีฟัน รายละเอียดเล็กน้อยเหล่านี้เด็กๆ จะจำได้ เป็นการปลูกฝังนิสัยความรอบคอบ และความมีเหตุผล นอกเหนือจากการซื้อของเล็กๆ น้อยๆ แล้ว พ่อแม่อาจให้ลูกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครอบครัวบ้าง เช่น การตัดสินใจเลือกซื้อโทรทัศน์เครื่องใหม่ เด็กๆ จะมีความรู้สึกภูมิใจว่า พวกเขาโตแล้ว และมีคนรับฟังความคิดเห็นของพวกเขา นับเป็นการสร้างความมั่นใจของลูกได้อีกทางหนึ่ง

เมื่อลูกโตขึ้น พ่อแม่อาจหาโอกาสสอนให้ลูกรู้จักความหมายของทรัพย์สิน และหนี้สิน การซื้อของเงินสด กับการซื้อของเงินผ่อน อธิบายให้เห็นถึงข้อเสียของการซื้อของเงินผ่อน และการเป็นหนี้ นอกจากนี้แล้ว อย่าลืมที่จะสอนให้ลูกรู้จักการแบ่งปันให้เพื่อนผู้ด้อยโอกาส พ่อแม่อาจชวนลูกๆ ไปบริจาคเสื้อผ้า ของเล่นให้กับมูลนิธิเด็ก เพื่อให้พวกเขาเรียนรู้ถึงความโชคคิที่เกิดขึ้นพร้อมกว่าเด็กๆ อีกหลายคน รวมถึงเรียนรู้ที่จะทำประโยชน์ให้สังคมด้วย

การสอนที่ดีที่สุด คือ การทำเป็นตัวอย่างให้ลูกเห็น เราอยากเห็นลูกของเราเติบโตไปด้วยความคิดด้านการใช้จ่ายเป็นอย่างไร เราก็ควรเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับลูกๆ ด้วยนะครับ

สอนลูกให้ใช้เงิน

กฎทองทางการเงิน...สำหรับคุณหนู

การสอนลูกให้รู้จักคุณค่าของเงินนั้น ดูเหมือนจะยิ่งยากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อโลกเข้าสู่วัฒนธรรมยุค “ใช้เงินสด” ที่สมุดเช็ค บัตรเอทีเอ็ม สารพัดเงินผ่อน และการซื้อหุ้นบริษัทต่าง ๆ กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตยุคปัจจุบัน จึงไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่คุณพ่อคุณแม่จะต้องอธิบายให้เด็กๆ เข้าใจและเห็นอทธิพลของการวางแผนและบริหารสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนหรือที่เรียกว่า...เงิน

ต่อไปนี้เป็นวิธีการสอนลูกให้รู้จักใช้เงิน ซึ่งพ่อแม่ควรใส่ใจให้มาก เพราะนิสัยการใช้เงินที่ดีที่ปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก จะติดตัวเขาไปจนโตและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่คุณไม่ต้องห่วงเขาเรื่องการใช้เงิน

1. เป็นตัวอย่างที่ดี...

ฟังตระหนกไว้เสมอว่าลูก ๆ ของคุณก็เรียนรู้วิธีการบริหารเงิน โดยมีคุณเป็นแบบอย่างนั่นเอง ดังนั้น จึงเป็นตัวอย่างที่ดีและแก้ปัญหาด้านการเงินอย่างชาญฉลาดให้ลูก ๆ เห็นเสมอ

นอกจากนี้ คนที่เคยมีพ่อแม่ช่วยเหลือสนับสนุนด้านการเงินมาตลอด มักมีแนวโน้มที่จะขาดความรับผิดชอบทางด้านการเงิน ดังนั้น ถ้าคุณเป็นพ่อแม่ที่มักแอบเงินเบิก “เกินบัญชี” เพื่อเสริม “ความสามารถในการชำระหนี้” ให้ลูกทุกครั้งที่เขาใช้เงินค่าขนมหมดก่อนจะถึงสิ้นเดือนหลายวัน นั่นหมายความว่า คุณกำลังสอนเขาว่า เมื่อโตขึ้น เขาจะใช้เงินเท่าไรก็ได้ เพราะในที่สุด เดียวก็จะมีคนมาช่วยเขาตามล้างตามเช็ดหนี้ที่เขาก่อขึ้นให้เอง

2. ให้บริหารเงินค่าขนมด้วยตัวเอง...

ค่อย ๆ เปลี่ยนจากค่าขนมรายวันมาเป็นรายสัปดาห์ และรายเดือน เพื่อให้เขาได้รู้จักกับ “เงินก้อน” และบริหารเงินนั้นด้วยตัวเอง โดยอาจเริ่มจากการให้คำแนะนำและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ในช่วงแรกแล้วจึงค่อย ๆ ปล่อยให้เขาบริหารเองอย่างอิสระเพื่อให้เด็ก ๆ ได้เตรียมพร้อมที่จะดูแลงบประมาณของตัวเองได้ในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ต้องมีการจำกัดขอบเขตของคำว่า “ค่าขนม” ให้ชัดเจนว่าหมายถึงอะไรบ้าง พ่อแม่บางคนก็หมายถึงแค่ค่า “ขนม” เท่านั้นจริง ๆ แต่พ่อแม่บางคนก็เลือกที่จะรวมค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ เช่น ค่าเสื้อผ้า ค่าตัดผม ค่ารถเมล์ ค่าใช้จ่ายเวลาไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ในวันหยุด ฯลฯ เข้าไปด้วย ซึ่งสัดส่วนของเงินที่จะให้พวกเขาใช้ก็จะแตกต่างกันไปในระดับที่เหมาะสม

3. เปิดบัญชีออมทรัพย์...

สำหรับเด็กที่เริ่มเก็บเงินเร็วในชีวิต เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่และมีรายได้เป็นของตัวเอง ก็มีแนวโน้มว่าจะเริ่มเก็บเงินเร็วเช่นกัน

“ดร.สุวรรณ วลัยเสถียร” ผู้แต่งหนังสือ “พ่อสอนลูกให้รวย” แนะนำว่าตั้งแต่เด็กอายุ 4 ขวบขึ้นไป พ่อแม่ควรเปิดบัญชีออมทรัพย์ให้ลูกในชื่อของเขาเองเพื่อให้เขามีความรู้สึกผูกพันและไปอัพเดทให้เห็นดอกผลจากการฝากเงินอยู่เป็นประจำ

“เวลาถึงเทศกาล ปู่ย่าตายาย ก็มักจะให้เงินเด็กก็ให้เอาเงินพิเศษนี้ไปเปิดบัญชีในชื่อเขา หลังจากนั้น ถ้าเขาออมค่าขนมได้ ก็เอาไปใส่เพิ่ม และทุก 3 เดือน ก็ให้เขาไปอัพเดทบัญชี เพื่อให้เขาเห็นว่าฝากธนาคารแล้วมีดอกผลงอกเงยออกมา”

4. ช่วยเลือกซื้อหุ้นหรือกองทุนรวม ...

สำหรับเด็กโตอายุ 12 ปีขึ้นไป “ดร.สุวรรณ” บอกว่าถึงเวลาสอนวิธีการออมแบบใหม่ ๆ ให้กับลูกได้แล้ว เช่น เด็กผู้หญิงก็ให้ซื้อทองหรือเด็กผู้ชายก็ให้ซื้อกองทุนได้

“เด็กบางคนเก็บเป็นเงินฝากมาตั้งแต่เด็ก ก็คงเริ่มเมื่อที่จะดูตัวเลขเงินในบัญชีอย่างเดียวและตอนนี้ดอกเบี้ยเงินฝากก็น้อย เด็ก ๆ เองเขาก็อยากเห็นเงินโตเร็ว ๆ เหมือนกัน แต่เรื่องนี้ผู้ปกครองอาจต้องดูแลใกล้ชิดหน่อยว่ามีเงินเท่านี้แล้วจะลงทุนเท่าไรดี พ่อแม่อาจจะแนะนำให้ไปซื้อกองทุน เพราะ 2-3 พันบาทก็ซื้อได้แล้ว หรือถ้าเป็นเด็กผู้หญิง ก็อาจจะซื้อทองเก็บไว้ได้แล้วเก็บเป็นของมีค่าพวกนี้แทน และโอกาสที่ราคาทองจะตกมันก็น้อย”

ออมครึ่ง ใช้ครึ่ง...

ดูจะโหดร้ายไปนิด ถ้าจะให้เด็ก ๆ ออมเงินอย่างเดียวโดยไม่มีโอกาสได้ใช้เลย เด็กก็คงจะหมดกำลังใจ จึงควรเปิดโอกาสให้เขาได้ใช้เงิน (อย่างฉลาด) ด้วย ถ้าเขามีความต้องการซื้อของส่วนตัว ก็ให้ซื้อได้ในระดับที่เหมาะสม

“เด็กควรรู้จักออมเงินตั้งแต่เริ่มรู้จักใช้เงิน แต่ให้ค่อยเป็นค่อยไป อย่าไปจู้จี้จ๋าไรมาก เพราะเด็กจะเบื่อและรำคาญ บางครั้งซื้อขนมหรือหนังสือการ์ตูนอะไรบ้างก็ได้เพราะเด็กบางคนออมมาตั้งหลายปี พ่อแม่ไม่เคยให้ใช้เงินเลย เขาก็ไม่รู้จะออมไปทำไม” ผู้แต่งหนังสือพ่อสอนลูกให้ร่ายว่าอย่างนั้น

รู้จักปฏิเสธและบอกความจริง... การสอนลูกให้มีทักษะเรื่องการเงินต้องอาศัยการปฏิบัติจริงและความอดทน บางครั้งพ่อแม่ต้องขมใจแข็ง การเรียนรู้ที่จะปฏิเสธลูกแต่ไม่ทำให้เขาเสียกำลังใจที่จะเรียนรู้เรื่องการเงิน ดูเหมือนจะเป็นเรื่องท้าทายมากสำหรับคนเป็นพ่อเป็นแม่ โดยเฉพาะเมื่อลูกลงไปเดินพาลานกับเพื่อนในห้างสรรพสินค้าเพียงเพื่อจะให้คุณยอมซื้อช็อกโกแลตที่แถมการ์ตูนรูปตัวการ์ตูนจากเกมออนไลน์

แต่นั้นเป็นเหตุการณ์จริงที่พ่อแม่หลายคนประสบมาแล้วถ้าลูกมาขอเงินเพื่อซื้อของเล่นราคาแพง และคุณเองก็ไม่ค่อยมีเงินในเดือนนี้ แต่ก็ไม่อยากทำให้ลูกผิดหวัง

จงอย่าปกป้องลูกเกี่ยวกับเรื่องการเงินมากเกินไป

เพราะไม่มีเหตุผลเลยที่จะต้องแกล้งทำเป็นว่ายังมีเงินเหลือเพื่อ ทั่ว ๆ ที่คุณจะชักหน้าไม่ถึงหลัง อยู่แล้ว คุณต้องรู้จักปฏิเสธหรือซื้อของอื่นที่ถูกกว่าให้เป็นการทดแทน และบอกให้เขารับรู้ สถานการณ์ทางการเงินของคุณไว้บ้าง ด้วยความเป็นเด็ก เขาอาจจะไม่เข้าใจทั้งหมด แต่อย่างน้อยเขาก็ได้พอใจกับของที่ราคาต่างกัน และเรียนรู้ว่าบางครั้งการเลือกซื้อสิ่งหนึ่งหมายถึงต้อง ปฏิเสธอีกสิ่งหนึ่งนั่นเอง สำหรับพ่อแม่ที่ใจแข็งกว่านั้นอาจใช้วิธีกระตุ้นให้เขาเก็บเงินเพื่อซื้อสิ่ง นั้นเอง เพื่อให้เขารู้จักเก็บเงินและรอคอยบางอย่างจนกว่าจะถึงเวลาที่เขามีเงินพร้อมจะซื้อมัน จริง ๆ

ให้เท่าที่เด็กต้องใช้เท่านั้น...

แม้คุณจะเป็นพ่อแม่ที่มีรายได้เดือนละหลายล้านบาทก็ไม่จำเป็นต้องให้ลูก ๆ ใช้เงินเกินตัวจน เป็นนิสัย

“สำหรับเด็ก ๆ ผมยังไม่แนะนำให้มีบัตรเครดิต ควรจะมีตอนมีรายได้แล้ว และไม่มี ความจำเป็น พ่อแม่ก็ไม่ควรให้มิด้วย เพราะตอนนี้มีสิ่งล่อลวงเยอะ และเด็กไม่ได้เป็นคนจ่ายเงินจากบัตรที่รูค ไปเอง ซึ่งคนจ่ายก็จะรูคอย่างไม่ยั้งมือและไม่ค่อยเห็นคุณค่าของเงิน” ดร.สุวรรณแนะ

ถ้าลูก ๆ มีความต้องการมากมาย และคุณเองก็มีเงินพอจะซื้อให้เขาได้สบาย ๆ โดยขนหน้าแข้ง ยังไม่ร่วงสักเส้น แต่ไม่อยากให้เขารู้สึกว่าเงินได้มาง่าย ๆ ก็ลองเสนอให้เขาทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ในบ้าน หรือช่วยคุณทำงานเพื่อแลกเงินคุณนอกจากใช้แล้ว ก็ลองกระตุ้นพวกเขาให้ทำบุญและ บริจาคเพื่อการกุศลบ้าง ซึ่งจะสอนพวกเขารู้จักแบ่งปันและรู้ว่ายังมีคนอื่น ๆ อีกที่ต้องการความ ช่วยเหลือ ไม่ใช่บริโภคนิยมแต่เฉพาะเรื่องส่วนตัวเท่านั้น

ให้ลูกรับรู้และมีส่วนตัดสินใจเรื่องทางการเงินของครอบครัว...

ไม่มีอะไรดีไปกว่าการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จริง การให้เขาเรียนรู้เรื่องการเงินของครอบครัว ตั้งแต่ยังเล็ก จะทำให้เขาเข้าใจอะไรง่ายขึ้น ว่าบางครั้งทำไมคุณไม่สามารถทำหรือซื้อบางอย่างได้ และจะแก้ไขปัญหาอย่างไรเมื่อถึงคราว “ซื้อม”

นอกจากนี้ให้เขามีส่วนในการตัดสินใจเรื่องการเงินของครอบครัวด้วย เพื่อให้เขาสามารถตัดสินใจเรื่องการเงินได้เองเมื่อมีรายได้ของตัวเอง พ่อแม่บางคนเอาแต่ย่ำตลอดเวลาว่าต้องระวังเรื่องการใช้จ่าย แต่ไม่เคยสอนอะไรเลย การพยายามซ่อนหรือปิดบังบางอย่าง สุดท้ายก็จะทำให้เขาไม่รู้เลยว่าจะต้องใช้จ่ายอย่างไรหรือจะเก็บออมอย่างไร

อย่างไรก็ตาม แม้ชีวิตจริงจะเป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีที่สุด แต่ก็อย่าทำลายโลกแห่งความฝันของเด็กด้วยความโหดร้ายและความเครียดของโลกแห่งความจริงมากเกินไปค่อย ๆ สอนเขาทีละอย่างไปตามขวบปีของอายุที่เพิ่มขึ้น **โดยหัวใจสำคัญคือให้พวกเขาเห็นว่าเงินเป็นของหายาก และไม่สามารถเด็ดได้จากต้นไม้**

หัดลูกบริหารเงินตามอายุ

ทันทีที่ลูกสามารถนับเลขได้ พ่อแม่ก็สามารถสอนให้เขารู้จักใช้จ่ายเงินได้แล้ว หลังจากนั้นก็ค่อย ๆ เสริมบทเรียนทางการเงินบทใหม่ ๆ ให้ตามอายุที่เพิ่มขึ้นได้ดังนี้

- **เด็กก่อนวัยเรียน...** ให้เข้าใจว่าการซื้อของต้องจ่ายเงิน พยายามใช้จ่ายด้วยเงินสดต่อหน้าลูก เพราะเครดิตการ์ดเป็นเรื่องที่นามธรรมเกินไปสำหรับเด็กวัยนี้
- **3-5 ขวบ...** เริ่มให้ลูกเก็บออมเงินในภาชนะที่โปร่งใส (ไม่ใช่กระปุกหม้ออมสินทึบ ๆ แบบเก่า) เพื่อที่เขาจะมองเห็นเงินได้และตื่นเต้นเมื่อเห็นมันเพิ่มขึ้นจนเกือบจะเต็ม
- **5-7 ขวบ...** เมื่อลูกเริ่มเข้าโรงเรียนแล้วก็เป็นเวลาเหมาะสมที่จะเริ่มให้เงินค่าขนมกับลูกอย่างจริงจังและสม่ำเสมอโดยอาจเริ่มเป็นรายวันก่อน สอนให้เขารู้จักทำงบประมาณ ใช้จ่ายเงิน และออมเงินในเวลาเดียวกัน
- **8-10 ขวบ...** พาลูกไปเปิดบัญชีเงินฝากที่ธนาคาร แล้วให้เขาฝากเพิ่มเป็นประจำ และอธิบายด้วยว่าธนาคารจะให้ดอกเบี้ยกับเขาเป็นการตอบแทน ให้ลูกเรียนรู้เรื่องการทำ

งบประมาณ ด้วยการให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเงินของครอบครัว นอกจากนี้ แนะนำให้เขารู้จักกับความหมายของคำว่า “ความเสี่ยง” และ “เงินรางวัล” ไว้ด้วย

- **11-13 ขวบ...** ในช่วงระหว่างชั้นประถมถึงมัธยมต้น เด็ก ๆ จะสามารถเข้าใจโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหุ้นได้แล้ว ถ้าเขามีความสนใจ ก็ให้ลองเลือกมาสัก 1-2 ตัว เปลี่ยนค่าขนมจากรายวันเป็นรายสัปดาห์และเป็นเดือนละ 2 ครั้ง และให้เด็ก ๆ ลองเริ่มหาเงินจากนอกบ้านบ้าง
- **13-15 ปี...** แนะนำให้ลูกรู้จักกับ “หุ้นกู้” และแสดงให้เขาเห็นว่าจะทำการหาข้อมูลหุ้นจะช่วยให้ตัดสินใจลงทุนได้ดีขึ้น
- **16-18 ปี...** เมื่อลูกกำลังจะเข้ามหาวิทยาลัยก็เริ่มมองอนาคตได้แล้ว อาจให้เขาดูแลบัญชีเพื่อการศึกษาที่คุณเปิดไว้เมื่อหลายปีก่อนด้วยตัวเอง ลูกของคุณมีงานพาร์ทไทม์ทำหรือยัง ถ้าเขาเริ่มมีรายได้แล้ว ก็อย่าลืมสอนเรื่องการเสียภาษีด้วย

ทำอย่างไรให้การใช้จ่ายอยู่ในงบประมาณ

ตามที่ได้รับทราบกันดีแล้วว่าการจัดทำงบประมาณส่วนตัว ถือเป็น การวางแผนทางการเงินอย่างหนึ่ง นอกจากช่วยเราในการควบคุมการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ช่วยลดภาระหนี้สินแล้วยังช่วยให้แผนการเงินที่ตั้งไว้ในอนาคตบรรลุตามเป้าหมายด้วย แต่การจัดการการใช้จ่ายให้อยู่กรอบของงบประมาณที่วางไว้ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายสำหรับเรา ๆ ท่าน ๆ เหมือนกัน และมีอะไรบ้างที่อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การใช้จ่ายไม่อยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้

- **ความไม่มีวินัยในการใช้จ่าย** ในภาวะการณ์ปัจจุบันที่มีสิ่งเร้ามากมายคอยอำนวยความสะดวกเรื่องการใช้จ่ายเงิน เช่นบัตรเครดิต เงินกู้ส่วนบุคคล ฯลฯ อาจทำให้เราใช้จ่ายอย่างเพลิดเพลิน ทั้งที่จำเป็นและไม่จำเป็นจนลืมไปว่าเงินที่กำลังจ่ายอยู่นั้นเป็นภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นซึ่งเราต้องชำระในเดือนถัดไปทั้งดอกเบี้ยและเงินต้น
- **ความไม่อดทน** เช่น เรากำหนดเป้าหมายไว้ว่าเราจะเก็บเงินสักจำนวนหนึ่งเพื่อคาวนัรรถยนต์สักคันหนึ่ง สำหรับเอาไว้รับ-ส่งลูกไปโรงเรียนและขับไปทำงาน แต่ยังไม่ทันเก็บเงินคาวนัรได้ครบตามจำนวนเพื่อนชวนไปดูรถเกิดถูกใจตัดสินใจซื้อทันที อย่างนี้ก็อาจทำให้งบประมาณของเราเกิดปัญหาได้ ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

- **ขาดการปรับงบประมาณ** การกำหนดงบประมาณส่วนตัวกำหนดโดยใช้ตัวเลขค่าใช้จ่ายและรายได้ ณ ขณะใดขณะหนึ่งเป็นเกณฑ์เพราะฉะนั้นเมื่อตัวเลขมีการเปลี่ยนแปลงเราก็ต้องปรับปรุงแก้ไขงบประมาณเช่นกัน เช่น เมื่อรายได้ลดลงหรือรายจ่ายเพิ่มจึ้นงบประมาณการใช้จ่ายก็ต้องถูกปรับปรุงให้สอดคล้องกับรายได้ด้วย
- **ลืมหักหนดงบประมาณสำหรับเทศกาลต่าง ๆ** ในการกำหนดงบประมาณสำหรับเทศกาลต่าง ๆ นั้นต้องไม่ลืมหักหนดงบประมาณไว้สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลต่าง เช่น ปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ฯลฯ ดังนั้นในงบประมาณของเราต้องกำหนดค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในเดือนเหล่านี้ ซึ่งก็จะต้องกำหนดจำนวนเงินที่ต้องออมไว้เพื่อสำหรับค่าใช้จ่ายในช่วงเทศกาลดังกล่าวด้วย

ก็จะเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะยากเกินไปสำหรับทุกท่าน ที่จะพยายามจัดระเบียบการใช้จ่ายของเราให้อยู่ในงบประมาณที่ตั้งไว้ อีกหนทางหนึ่งที่น่าจะช่วยควบคุมการใช้จ่ายให้เราได้ก็คือ **การจัดลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายในแต่ละด้าน** เช่น ด้านอาหารการกิน ด้านบันเทิงเริงรมย์ ดูหนังฟังเพลง ซื้อเสื้อผ้า ด้านการศึกษา ฯลฯ และลองนำมาเทียบกับรายการการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงดูว่าการใช้จ่ายส่วนใหญ่สอดคล้องกับลำดับความสำคัญที่เราจัดไว้หรือไม่ซึ่งจะทำให้เราทราบได้พฤติกรรมการใช้จ่ายของเราเป็นอย่างไร เช่น ซื้อเพราะอารมณ์หรือซื้อตามความจำเป็นในการใช้

นอกจากนี้ ควรให้คนในครอบครัว เช่น ภรรยา หรือ สามีนองทำด้วย เพื่อจะได้ดูว่ามีความเห็นใดบ้างที่ตรงกันและพฤติกรรมการใช้จ่ายของคนในครอบครัวเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อเทียบการจัดลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายกับการใช้จ่ายจริงของแต่ละคน

การออมเงินที่เหมาะสมสำหรับน้องๆ วัยเรียน ระดับประถม

เพราะคุณพ่อคุณแม่เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของลูก ๆ ก็จะทำให้เด็ก ๆ สามารถเรียนรู้การบริหารและจัดการเงินจากพฤติกรรมของครอบครัวได้ อย่าลืมหักการสร้างนิสัยการออมที่ดีนั้นเกิดมาจากเรามีตัวอย่างที่ดีจากคุณพ่อคุณแม่ด้วยเช่นกัน ซึ่งการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเงินจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่าง การนับเงินทอนทุกครั้งก่อนที่

จะทำการเก็บเงิน หรือการรู้จักเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ และการใช้คู่มือส่วนลด หรือการซื้อผลไม้ตามฤดูกาลเพราะจะได้ราคาที่ถูกกว่า ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นวางแผนการออมเพื่อการลงทุนในอนาคต เรามาดูข้อมูลการออมเงินแบบง่ายๆ ที่น้อง ๆ หนูๆ ในวัยเรียนสามารถนำไปใช้จนทำให้เกิดเป็นการสร้างนิสัยการออมเงินได้ ซึ่งจะได้เป็นการบริหารเงินที่ดีต่อไปในอนาคตได้นั่นเอง

การออมเงินสำหรับน้องวัยเรียนในระดับประถม

หลาย ๆ คนคงคิดว่าการเก็บออมเงินสำหรับเด็กนักเรียนอาจเป็นเรื่องยาก ได้เงินค่าขนมก็แค่นิดเดียว จะเอาเงินที่ไหนมาเหลือใช้เหลือเก็บ เพราะเพื่อนอาจจะชวนซื้อขนม หรือไปเที่ยวเล่น พอเงินหมดก็ขอพ่อแม่แค่นั้นเอง ซึ่งการปลูกฝังนิสัยการเก็บออมเงินที่ถูกต้องตั้งแต่เนิ่น ๆ นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะสามารถเริ่มได้แบบง่าย ๆ และเหมาะสมกับวัยเด็กน้อย หากเป็นน้องๆ อยู่ระดับวัยประถม ก็ให้เงินค่าขนมรายวัน และสอนให้ลูกน้อยรู้จักหักออมเงินวันละ 5-10 บาทนำไปหยอดกระปุกจนเกิดเป็นนิสัยติดไปจนโต หากน้องวัยมัธยมก็อาจจะเปลี่ยนเป็นให้เงินรายสัปดาห์ แล้วหักให้แยกเงินออมส่วนหนึ่ง ซึ่งก็จะคล้าย ๆ กับวิธีการออมเงินของมนุษย์เงินเดือน ซึ่งวิธีการเริ่มต้นในการสอนลูก ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของการออมเงินนั้นก็คือ การพาไปเปิดบัญชีเงินฝาก และให้ทำการตั้งเป้าหมายอดเงินออม ทั้งนี้ก็เพื่อที่เขาจะได้นำเงินส่วนนี้ไปใช้ในสิ่งที่อยากได้และอยากทำต่อไปนั่นเอง

วิธีการออมเงิน เริ่มต้นได้ง่าย ๆ นิดเดียว

1.จดบันทึกรายรับ-รายจ่าย

การทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ซึ่งใคร ๆ ก็สามารถทำได้ แต่คนส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยได้ทำ เพราะรู้สึกว่าการทำมันต้องวุ่นวายขนาดนี้ เพราะจะต้องคอยจดและคอยบันทึกเสมอในแต่ละวัน ซึ่งหาว่าไม่ว่าเป็นวิธีง่าย ๆ มาก ๆ ที่สามารถช่วยเตือนใจให้หน่อยๆ และทุกๆ คนไม่ใช่เงินฟุ่มเฟือยได้ดีที่สุดวิธีหนึ่งเลยทีเดียวนะ แถมยังสามารถช่วยทำให้คุณเห็นรายได้ รายจ่าย และจำนวนเงินออมที่มีการเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะส่งผลทำให้มีกำลังใจในการเก็บออมต่อไปได้อีกด้วย

2.เปิดบัญชีออมทรัพย์

แม้ว่าน้องๆ จะเป็นนักเรียน หากเรามีการสร้างนิสัยในเรื่องของการออมเงินที่ดี ก็จะทำให้อนาคตสดใสได้เช่นกัน หากมีเงินมากก็ฝากมาก หากมีเงินน้อยก็ฝากน้อย แต่ไม่ว่าจะได้เงินกี่ครั้งก็ลองแบ่งเงินเก็บเพื่อนำมาทำการฝากในบัญชีไว้ทุกครั้ง เมื่อน้อง ๆ ทำแบบนี้จนเป็นนิสัยต่อไปในอนาคตพอทำงานมีเงินเดือน ก็จะสามารถจัดสรรปันส่วนเงินเดือนมาออมได้ทุกเดือนเหมือนตอนเด็ก ๆ และแม้ว่าบัญชีออมทรัพย์จะมีดอกเบี้ยน้อยก็จริง แต่อย่างน้อยจะเป็นการสร้างความคิดให้เด็กนักเรียนว่ามีการสะสมเงินจากก้อนเล็ก ๆ แต่สามารถเก็บไปเรื่อย ๆ จนทำให้กลายเป็นเงินก้อนโตได้ในอนาคต

3.ส่งเสริมประสบการณ์การทำงาน

พ่อแม่ควรจะสอนให้ลูกน้อยได้มีโอกาสเรียนรู้ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตัวเองที่อยู่ภายในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นการทำงานบ้านแล้วแต่โอกาสเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการ ช่วยล้างจาน จัดเตียงนอน ซักผ้า เก็บกวาดบ้าน ที่คุณแม่สามารถให้เงินเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นรางวัลในการทำงาน เพื่อช่วยสอนให้หน่อย ๆ ได้เห็นคุณค่าของเงินได้อีกด้วย ซึ่งเรื่องนี้นับเป็นบทบาทที่สำคัญต่อการปลูกฝังนิสัยด้านการเงินให้เด็ก ๆ ได้ควรรู้ และสร้างความเข้าใจที่มาของเงิน เพราะทุกวันนี้มีเด็กหลายคนที่ไม่เข้าใจ และไม่พยายามที่จะเรียนรู้เรื่องนี้ว่า ทำไมคนเราจะต้องทำงาน หรือการทำงานก็เพื่อที่จะให้ได้เงินมา ไม่ใช่นั่งรอให้มีคนเอาเงินมาให้

4.ควบคุมความอยากมีและอยากได้

ไม่ว่าจะเป็นวัยใดก็ตาม คนเรามักจะมีความอยากได้อะไรก็อยากมีอยู่เสมอ แม้แต่เด็กๆ ในช่วงเปิดเทอมก็อยากจะได้กระเป๋าใหม่ รองเท้าใหม่ เสื้อผ้าใหม่ ฯลฯ ไม่ว่าจะจำเป็นหรือไม่ก็ตามแต่มันกลายเป็นค่านิยมที่จะต้องซื้อใหม่ทุกช่วงเปิดเทอม ดังนั้นหากเรารู้จักการวางแผน และ

เรียงลำดับความสำคัญให้ถูกเข้าใจว่าจะอะไรจำเป็น และอะไรไม่จำเป็น อะไรต้องซื้อก่อนหลัง ซึ่งบางครั้งอาจไม่ต้องเข้าร้านอาหารกินอาหารแพง ๆ แต่สามารถทำแซนวิช หรือนำอาหารจากที่บ้านไปทานที่โรงเรียนก็ยังได้ ซึ่งจะสามารถช่วยออมเงินได้อีก สิ่งสำคัญคือ การไม่ตามเทรนด์ตามแฟชั่นและตามเพื่อนก็จะช่วยประหยัดได้อีกมาก

การเก็บออมเงินไม่ได้จำเป็นจะต้องรอให้โตเป็นผู้ใหญ่ก่อน ไม่ต้องรอให้มีงานหรือมีรายได้ก่อนถึงจะทำการออมได้ แม้แต่เด็กวัยเรียนที่ได้เงินรายวัน รายสัปดาห์จากพ่อแม่ก็สามารถจัดการเรื่องการออมเงินได้แล้วเหมือนกัน วิธีดังกล่าวจะสามารถช่วยสร้างวินัยในการออมเงินที่ติดตั้งแต่เนิ่น ๆ ซึ่งจะทำให้น้อง ๆ สามารถดำเนินชีวิตเมื่อเป็นผู้ใหญ่ทำงานได้อย่างสบายยิ่งขึ้น

6 เคล็ดลับง่ายๆ สอนลูกรักให้เป็นนักออม

คำพูดของแม่ที่สอนเราบ่อยๆ ระหว่างขับรถไปส่งที่โรงเรียน คือ ใช้อย่างมัดเงินไว้ในกระเป๋า กระเป๋า และเหลือเงินค่าขนมกลับมาหยอดกระปุกออมสิน แม้ว่าเราเลิกใช้วิธีเหล่านั้นไปแล้วแต่ก็ยังจดจำความหมายแอบแฝงของทุกคำสอนได้เป็นอย่างดีว่าการใช้อย่างมัดเงินไว้ในกระเป๋านั้นเป็นวิธีป้องกันเงินหาย ส่วนการเหลือเงินค่าขนมมาหยอดกระปุกเพื่อบอกว่าเราควรใช้เงินให้น้อยกว่าที่มี ทำให้มีเหลือเก็บและหยอดกระปุกเพื่อสร้างวินัยการออมเงิน

ในอนาคตการสั่งสอนวิธีการใช้เงินให้ลูกนั้นจะเปลี่ยนแปลงและยากมากขึ้น เพราะสิ่งล่อตาล่อใจในยุคนี้มีมากมาย จนยากที่จะฝาด่านกระแสสังคมออกมาได้และบางครั้งพ่อแม่ก็เป็นคนปลุกฝังพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้นเสียเอง จากการที่เราสังเกตรอบๆ ตัวก็เจอกับสิ่งเหล่านี้

- เด็กประถมเล่นโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (ไอโฟน) คุยเล่นกับเพื่อน
- เด็กมัธยมขอเงินแม่ไปซื้อบัตรคอนเสิร์ตเกาหลีใบละ 5,000 บาท
- เราเห็นแม่ค้าขายผลไม้กำลังเรียกลูกค้าให้มาซื้อของพร้อมกับจัดร้านไปด้วย แต่ลูกสาวเล่นเกมสับสนแท็บเล็ตนอนอยู่ข้างๆ

ภาพเหล่านี้เน้นคำว่า “พ่อแม่รั้งแค้น” ได้ชัดเจนมาก เราเข้าใจความหวังดีของพ่อแม่ที่ต้องการให้ลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุด มีรูปแบบการใช้ชีวิตหรือสิ่งของที่ทัดเทียมเพื่อน สำคัญที่สุดคือ ไม่อยากให้ลำบากเหมือนตนเอง แต่คุณรู้ไหมว่าสิ่งเหล่านี้กำลังจะสร้างความยากลำบากให้แก่ลูกของคุณในอนาคต ในช่วงที่เขาต้องมีชีวิตอยู่บนโลกเพียงลำพัง จะทำให้เขาไม่รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่

จำเป็นหรือสิ่งที่อยากได้ กลายเป็นคนที่รับความลำบากและความผิดหวังไม่ได้ เพราะที่ผ่านมา เวลาอยากได้อะไรพ่อแม่ก็เสกมาให้ได้อยู่ตรงหน้าอย่างง่ายดาย

6 วิธีปลูกฝังการออมตั้งแต่เด็ก

1. สร้างภาพ

เด็กส่วนใหญ่มักจะเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่และบุคคลรอบข้าง ถ้าเราต้องการปลูกฝังนิสัยประหยัดให้ลูกก็ควรทำตัวเป็นแบบอย่างเพื่อให้ลูกจะได้ซึมซับแต่สิ่งที่ดีๆ เช่น กินข้าวให้หมดจาน ช่อมแซมของเก่าแทนการซื้อของใหม่ เช่น ช่อมรองเท้า ช่อมเสื้อผ้า เป็นต้น ไม่ควรพูดอีกอย่างแล้วทำอีกอย่างเพราะเด็กจะสับสน ไม่รู้ว่าอะไรกันแน่ที่ถูกต้อง เช่น บ่นลูกว่าใช้เงินเปลือง ไม่ช่วยพ่อแม่ประหยัด แต่ตนเองนั้นชอบซื้อปิ้งซื้อเสื้อผ้าใหม่เกือบทุกสัปดาห์

2. สร้างวินัย

ต้องฝึกวินัยการออม โดยนำเงินค่าขนมที่เหลือมาหยอดกระปุกออมสินทุกวัน พ่อแม่ควรเข้มงวดกับเรื่องนี้จนทำให้ลูกรู้สึกว่าการออมเงินเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะติดตัวลูกไปจนทำให้เขารู้ว่าชีวิตนี้ขาดการออมเงินไม่ได้

3. สร้างนิสัย

หัดให้ลูกรู้จักวิธีบริหารเงินจากการจัดสรรค่าขนม สำหรับเด็กเล็กก็อาจจะปรับจากรายวันเป็นรายสัปดาห์ ส่วนเด็กโตก็ปรับวิธีการให้จากรายสัปดาห์เป็นรายเดือน และต้องสร้างนิสัยการจดบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อจะได้รู้ว่าตนเองมีพฤติกรรมการใช้เงินอย่างไรว่าจ่ายไปกับอะไรบ้าง ซึ่งพ่อแม่อาจจะชักจูงให้ลูกจดบัญชีโดยการตั้งกฎไว้ว่าถ้าต้องการขอค่าขนมเพิ่มต้องแจกแจงรายละเอียดรายจ่าย ถ้าเงินหมดไปกับสิ่งไม่มีประโยชน์ก็จะไม่ให้เงินค่าขนมเพิ่มและจะได้ใช้โอกาสนี้สอนลูกว่าถ้าใช้เงินไม่เป็นก็จะทำให้เงินหมดไม่มีเงินใช้กินขนม เมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่เริ่มทำงานจะได้รู้วิธีจัดสรรเงินเดือนให้พอใช้ทั้งเดือน

4. สร้างความรัก

อะไรที่ได้มาง่ายๆ เราก็จะหลงลืมและทอดทิ้งมัน ไปง่ายๆ แต่ถ้าอะไรที่บุกป่าฝ่าดงไปตามหา ได้มาอย่างยากลำบาก เราจะรู้สึกรัก หวงแหนมันมากเป็นพิเศษและดูแลของสิ่งนั้นเป็นอย่างดี พ่อแม่หลายครอบครัวอาจจะปวดหัวกับของเล่นที่ลูกเบื่อ ไม่อยากเล่น ซื้อมาเล่น 1-2 ครั้งก็ทิ้ง ทำให้สิ้นเปลืองเงินทองถ้าต้องการให้ลูกรู้จักคุณค่าของเล่นมากกว่านี้ก็ควรฝืนใจไม่ยอมซื้อให้ทันที แล้วชักจูงให้ลูกออมเงินซื้อของเล่นจากเงินค่าขนมของตัวเองเพื่อจะได้รู้ว่ากว่าจะได้ของเล่นแต่ละชิ้นนั้นมันยากลำบากมากแค่ไหน เมื่อเก็บเงินครบจนซื้อของเล่นมาครอบครองได้สำเร็จก็จะดูแลดีมากกว่าของเล่นชิ้นอื่น

5. สร้างความคิด

สร้างเกราะป้องกันทางความคิดด้วยการสอนลูกด้วยเหตุผลว่าอะไร คือ สิ่งจำเป็นและไม่จำเป็น คิดก่อนซื้อและรู้จักตัวเอง เช่น ถ้าวันไหนไม่มีเงินค่าขนมเหลือกลับมาหยอดกระปุก พ่อแม่ก็ควรสอบถามว่าใช้เงินไปกับอะไร ไม่ควรเป็นคำถามในเชิงจับผิด แต่ควรสอบถามถึงเหตุผลการใช้เงินเพื่อปรับวิธีการใช้เงินที่ถูกต้องให้ลูก เช่น ถ้าลูกอาจจะนำเงินไปซื้อขนมกรุบกรอบและดื่มน้ำอัดลมเพราะหิวมาก เราก็อาจจะแนะนำว่าควรซื้อของกินอะไรบ้างที่ทำให้อิ่มท้อง ไม่ใช่กินขนมกรุบกรอบกับน้ำอัดลมที่กินไปเมื่อเย็นนี้

6. สร้างความรู้

ปลูกฝังเรื่องวิธีการใช้เงินอย่างฉลาด วิธีใช้เงินที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร อธิบายอย่างง่ายให้ลูกเห็นภาพว่าเงินที่ใช้นั้นมาจากการทำงานแล้วจ่ายไปกับสิ่งต่างๆ เพื่อให้ครอบครัวมีบ้าน มีรถยนต์ มีของกิน มีค่าเล่าเรียน ฯลฯ สอนให้รู้จักคำว่า “หนี้” ใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างมุมมองใหม่ในโลกที่มีความสุขโดยไม่ต้องใช้เงินนั้นเป็นอย่างไร

พ่อแม่อย่ามองว่าพูดเรื่องนี้ไปลูกก็ไม่รู้เรื่องหรอกเพราะยังเด็กอยู่ รอให้เขาโตกว่านี้แล้วค่อยเล่าให้ฟังก็ได้ แต่พ่อแม่ก็มักจะเห็นลูกเป็นเด็กอยู่ตลอดเวลาแล้วเมื่อไหร่จะได้เวลาอธิบายเรื่องเงินให้ลูกฟัง เด็กสมัยนี้ฉลาดเป็นกรด พูดแล้วเข้าใจง่ายกว่าผู้ใหญ่บางคนเสียอีก ดังนั้น ถ้าเราปลูกฝังความคิดเรื่องเกี่ยวกับการเงิน ได้เร็วเท่าไรจะยิ่งดี

เรื่องเงินเป็นเรื่องสำคัญเหมือนกับลมหายใจที่ทำให้เรามีชีวิตอยู่ได้ แต่กลับเป็นสิ่งที่เรารู้จักมัน

น้อยที่สุด การทำความเข้าใจเงินนั้นต้องเริ่มปลูกความคิดเกี่ยวกับเงินมาตั้งแต่เด็กว่าควรใช้เงิน
อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อที่จะเติบโตขึ้นกลายเป็น “ผู้ใหญ่ที่รู้จักใช้เงิน

8 เทคนิคสอนลูกให้ใช้เงินเป็น

ลูกนับว่าเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ทุกคน การจะเลี้ยงดูลูกให้เติบโตใหญ่และประสบ
ความสำเร็จต้องอาศัยการสั่งสอนในหลายๆ เรื่อง และเรื่องหนึ่ง
ที่พ่อแม่ไม่ควรละเลยคือ การสอนลูกให้ใช้เงินเป็น เพราะในอนาคตเมื่อลูกเติบโตขึ้น แต่ไม่รู้จัก
วิธีใช้หรือบริหารเงินที่ถูกต้อง
เงินที่มีอยู่ก็มีโอกาสที่จะลดลงได้ง่าย เราจึงนำ 8 เทคนิคง่ายๆ เพื่อสอนเรื่องการใช้เงินเบื้องต้น
มาฝากกันค่ะ

1. ทำบัญชีรายรับรายจ่าย

เทคนิคในการจัดการเงินทองขั้นตอนนี้ที่พ่อแม่ควรสอนลูกคือ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้ว่า เงินค่าขนมที่ได้รับในแต่ละวัน

ถูกใช้จ่ายไปกับอะไรบ้าง เช่น ค่าขนม ค่าอาหาร หรือค่าเดินทาง หากเงินที่ได้รับในแต่ละวันไม่พอใช้จ่าย บัญชีรายรับรายจ่ายจะช่วย

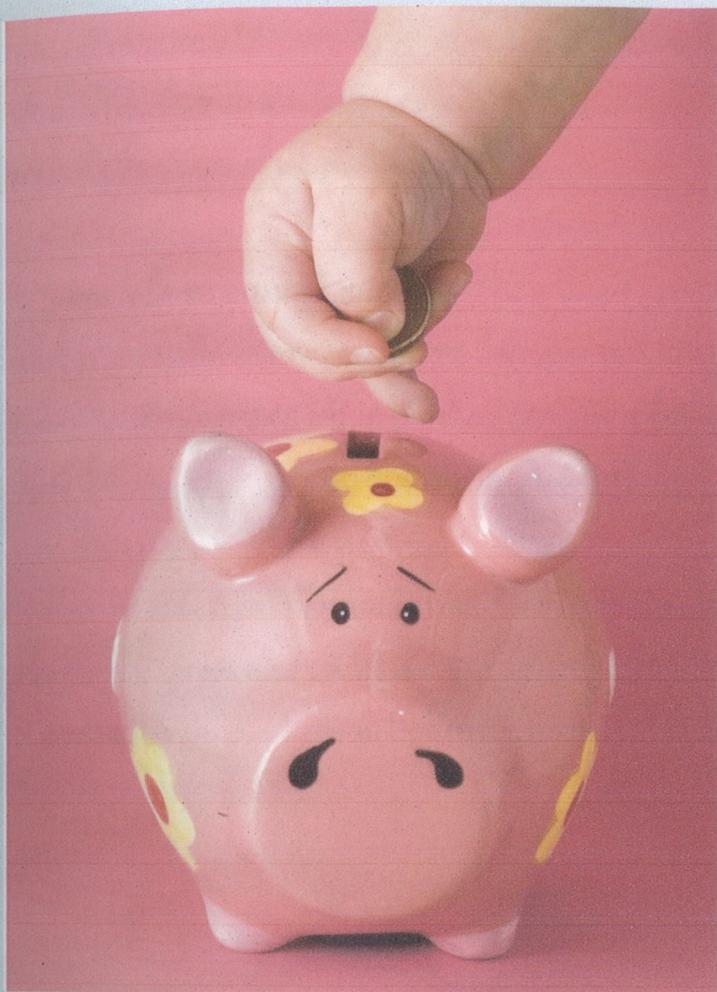
ให้ทราบว่า ควรปรับลดค่าใช้จ่ายส่วนใด เพื่อให้เงินค่าขนมที่ได้รับในแต่ละวันเพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นค่ะ

2. ออมก่อนใช้

เมื่อได้รับเงินค่าขนม เด็กๆ มักจะใช้เงินที่มีจนหมด และไม่เหลือเก็บออม การสอนให้ลูกออมเงินเพื่อเป้าหมายต่างๆ เป็นสิ่งที่จะช่วยปลูกฝังนิสัยรักการออม

ของลูกได้ ยกตัวอย่างเช่น หากลูกอยากได้จักรยานราคา 1,500 บาท พ่อแม่ควรสอนให้ลูกออมเงิน โดยวิธีการออมที่จะช่วยให้ไปถึงเป้าหมายได้เร็วขึ้นคือ การตั้งเป้าหมายและออมก่อนใช้ เช่น ลูกได้รับเงินค่าขนมสัปดาห์ละ 300 บาท การหักเงินเพื่อออมสำหรับค่าจักรยาน ก่อนใช้จ่ายสัปดาห์ละ 30 บาท

จะช่วยให้ลูกสามารถออมเพื่อจักรยานได้ภายใน 1 ปี ซึ่งจะทำให้เขารู้สึกภาคภูมิใจกับของที่ซื้อได้ด้วยเงินเก็บของตัวเอง

3. ข้อเฉพาะสิ่งของที่จำเป็น

ของเล่นกับเด็กมักเป็นของคู่กัน บ่อยครั้งที่พ่อแม่มักใจอ่อนเมื่อลูกร้องขอให้ซื้อของเล่นที่ตนอยากได้ การซื้อของเล่นให้เป็นประจำจะทำให้ลูกไม่รู้จักค่าของเงิน และอาจสร้างนิสัยใช้จ่ายฟุ่มเฟือยให้เกิดขึ้นเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การปฏิเสธคำขอร้องให้ซื้อของเล่นและอธิบายถึงการใช้จ่ายเงินในการซื้อของที่จำเป็น

จะช่วยสร้างนิสัยที่ดีในการใช้จ่ายเงิน นอกจากนี้ พ่อแม่ยังสามารถให้ของเล่นเป็นรางวัลให้กับลูกในการทำความดีต่างๆ เช่น สอบได้คะแนนดี หรือช่วย

ทำงานบ้าน เพื่อให้ลูกรู้จักถึงคุณค่าของการทำความดีและรู้ถึงคุณค่าของของเล่นที่ได้รับ

4. อย่าซื้อสินค้าเพราะของแถม

สต็อกเกอร์ ของเล่น หรือตุ๊กตา ของแถมเหล่านี้มักล่อใจให้เด็กๆ ซื้อขนมเกินความจำเป็น บางครั้งถึงขนาดทิ้งขนมเพื่อเอาแต่ของแถมเลยก็มี

พ่อแม่จึงควรสอนให้ลูกอย่าซื้อขนมเพื่อของแถม เพราะเป็นการใช้จ่ายเงินที่สิ้นเปลือง โดยควรเก็บเงินที่จะซื้อขนมพ่วงของแถมมาออมเพื่อซื้อของเล่นชิ้นใหญ่จะดีกว่า

5. รู้จักการซื้อของแบบปลีกและส่ง

เทคนิคในการเลือกซื้อของอย่างง่าย ๆ ที่พ่อแม่สามารถแนะนำให้ลูกทำได้คือ การซื้อของแบบหลายชิ้นหรือยกโหลจะได้ราคาต่อชิ้น ที่ถูกกว่าการซื้อแบบชิ้นเดียว โดยเทคนิคนี้จะใช้ได้กับสินค้าที่เราใช้เป็นประจำเป็นจำนวนมากเช่น ดินสอ สมุด เป็นต้น สมมติ ดินสอราคาแท่งละ 5 บาท ซื้อยกโหล จะได้ราคา

โหลละ 50 บาท หากใช้ดินสอเดือนละ 5 แท่ง พ่อแม่ควรซื้อแบบยกโหล เพราะใช้เพียง 2 เดือนครั้ง ดินสอ 1 โหลก็จะหมดไป และจะช่วยให้ประหยัดเงินได้โหลละ 10 บาท หารักรักดี ของบางอย่างก็ไม่จำเป็นต้องซื้อยกโหล เพราะมีอายุการใช้งานที่นาน เช่น ยางลบหรือไม้บรรทัด

การซื้อแบบยกโหลอาจทำให้ซื้อของมามากเกินความจำเป็นได้

6. ซื้อสดดีกว่าซื้อผ่อน

นอกจากจะได้ราคาสินค้าที่ถูกกว่าแล้ว ยังไม่ต้องเป็นหนี้ธนาคารหรือสถาบันการเงินไหนอีกด้วย ผิดกับการซื้อด้วยเงินผ่อนที่ราคามักจะสูงกว่าการซื้อด้วยเงินสด เพราะคนขายบวกดอกเบี้ยเพิ่มเข้าไป เพื่อให้คุ้มค่ากับการรอคอยที่ได้รับเงินชำระค่าสินค้านาน ทำให้ราคาขายสินค้าด้วยเงินผ่อนสูงกว่าการขายสินค้าเงินสด ดังนั้น หากยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้สินค้า อาจเก็บเงินไปก่อนเพื่อซื้อด้วยเงินสด เพื่อหลีกเลี่ยงภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่าย

7. รู้จักกับการใช้บัตรเครดิตเอทีเอ็มและบัตรเดบิต

บ่อยครั้งที่พ่อแม่มักทำบัตรเครดิตเอทีเอ็มและบัตรเดบิตให้ลูกไว้กดเงินหรือรูดซื้อสินค้าต่างๆ แต่การใช้บัตรเหล่านี้อย่างไม่ระมัดระวังอาจทำให้ลูกใช้เงินเกินตัว พ่อแม่จึงควรสอนให้ลูกใช้บัตรเครดิตเอทีเอ็มและบัตรเดบิตเพื่อซื้อสินค้าที่จำเป็น ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย รวมทั้งความปลอดภัยในการใช้บัตร เช่น การเปลี่ยนรหัสบัตรเครดิตเอทีเอ็มเป็นประจำ ไม่บอกรหัส

บัตรกับเพื่อนๆ การเซ็นด้านหลังบัตรเดบิต รวมถึงการดูแลรักษาบัตรไม่ให้สูญหาย ซึ่งจะช่วยให้พ่อแม่อุ่นใจได้ว่า เงินที่ตนตั้งใจฝากไว้ให้ลูกใช้จ่ายจะไม่ตกไปอยู่ในมือของมิฉาชีพ

8. แบ่งปันให้กับผู้ด้อยโอกาส

เมื่อเด็กๆ เติบโตขึ้นมักจะมีของเล่นที่ไม่ใช่แล้ว การนำของเล่นเหล่านี้ไปบริจาคให้กับผู้ด้อยโอกาส เช่น สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า หรือ เด็กพิการ นอกจากจะใช้ของเล่นที่มีอยู่ให้คุ้มค่าแล้ว ยังเป็นการสอนให้ลูกรู้จักการแบ่งปันให้กับผู้อื่น และยังให้ลูกได้รู้ถึงคุณค่าของสิ่งของหรือของเล่นที่ตนเองมี

การสอนลูกเรื่องใช้จ่ายเงินไม่ใช่เรื่องยาก โดยพ่อแม่สามารถสอนสิ่งเหล่านี้ให้กับลูกได้ตั้งแต่อายุชั้นประถมศึกษาไปจนถึงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ พ่อแม่สามารถสอนลูกให้รู้จักกับการออม

และลงทุน เช่น การเปิดบัญชีเงินฝาก หรือการเริ่มต้นในกองทุนรวม เพื่อช่วยให้เงินที่เก็บออม
มาออกเวยเป็นเงินก้อนใหญ่ได้รวดเร็วขึ้นคะ

